

FORSIDE

Miljøgodkendelse af ejendommen Damager, Østerbyvej 10, 6580 Vamdrup
§ 11 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

15. juli 2009

Kolding Kommune

Landbrugsafdelingen

Nytorv 11

6000 Kolding

Telefon 79797439

teknisk@kolding.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

Forside	0
Indholdsfortegnelse	1
Datablad	3
1 Resumé og samlet vurdering	4
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse	4
1.2 ikke teknisk resumé.....	4
1.3 Offentlighed.....	11
2 Generelle forhold	11
2.1 Beskrivelse af husdyrbruget	11
2.2 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold	11
2.3 Gyldighed	12
2.4 Retsbeskyttelse.....	12
2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen.....	12
3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	13
3.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.....	13
3.2 Placering i landskabet.....	14
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift	17
4.1 Husdyrhold og staldindretning.....	17
4.2 Ventilation	20
4.3 Fodring.....	21
4.4 Opbevaring af ensilage	21
4.5 Energi- og vandforbrug.....	22
4.6 Spildevand herunder regnvand.....	24
4.7 Affald og døde dyr	25
4.8 Råvarer og hjælpestoffer	26
4.9 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	28
5 Gødningsproduktion og -håndtering	30

5.1 Gødningstyper og mængder	30
5.2 Håndtering af dybstrøelse.....	31
6 Forurening og gener fra husdyrbruget.....	33
6.1 Ammoniak og natur	33
6.2 Lugt.....	35
6.3 Fluer og skadedyr	36
6.4 Transport	37
6.5 Støj fra anlægget og maskiner	39
6.6 Støv fra anlæg og maskiner	41
6.7 Lys	42
7 Påvirkning fra arealerne	43
7.1 Udbringningsarealerne	43
7.2 Påvirkninger af overfladevand.....	44
7.3 Kvælstof og fosfor til hav	46
7.4 Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)	47
7.5 Kvælstof til grundvand.....	48
8 Bedste tilgængelige teknik (BAT)	50
9 Egenkontrol og dokumentation	52
10 Klagevejledning	54
11 Underretning om godkendelsen.....	55
12 Bilag	57

DATABLAD

TITEL: § 11 MILJØGODKENDELSE

DATO FOR GODKENDELSE: 15. JULI 2009

BEDRIFTENS NAVN: DAMAGER

CVR-NR: 27232132

CHR NUMMER: 46165

EJENDOMSNUMMER: 255336

MATR. NR.: 1V

EJERLAV: ØSTERBYGÅRD HGD., VAMDRUP

ADRESSE: ØSTERBYVEJ 10, 6580 VAMDRUP

BEDRIFTS EJER OG ANSØGER: KNUD BRO JAKOBSEN, TLF.:75954051-40274004

KONSULENT: LENE EGTVED ANDERSEN, KOLDING HERREDS LANDBOFORENING,
NIELS BOHRS VEJ 2, 6000 KOLDING, 76341788 - LEA@KHL.DK

TILSYNSMYNDIGHED: KOLDING KOMMUNE

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Knud Bro Jakobsen, Østerbyvej 10, 6580 Vamdrup har en produktionstilladelse fra den 26. november 2008.

Knud Bro Jakobsen har ansøgt om en miljøgodkendelse til udvidelse af kødkvægsbesætningen til 100 ammekøer uden opdræt (> 600 kg), 25 småkalve (stor race, 0-6 mdr.), 92 opdræt (stor race, 6-28 mdr.), 50 tyrekalve (stor race, 0-220 kg), 200 ungtyre (stor race, 220-440 kg), 6 kødgeder og 5 heste (500-700 kg) årligt, svarende til en udvidelse fra 74,96 DE til 166,88 DE¹.

I forbindelse med udvidelsen ønskes fleksibilitet, således at der indenfor antallet af dyreenheder er mulighed for at variere i antallet af kvier eller tyre samt afgangsvægten for ungtyre.

I forbindelse med udvidelsen skal der bygges en dybstrøelsesstald på 3000 m², som etableres vest for den eksisterende dybstrøelsesstald og i tilknytning dertil. Der etableres en ny plansilo på 1000 m² vest for den nye dybstrøelsesstald. I umiddelbar forlængelse af plansiloen etableres halmlade på 1200 m². Desuden etableres en ridebane på 800 m² sydøst for de eksisterende bygninger parallelt med Østerbyvej, dele af den eksisterende bindestald nedrives og den resterende del af stalden indrettes med hestebokse og karantænestald.

Miljøgodkendelsen omfatter alle dyrkningsarealer tilknyttet CVR nr. 27232132.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Kolding Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningsystem første gang den 24. april 2008.

1.2 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Det ikke-tekniske resumé er udarbejdet på baggrund af det elektronisk ansøgningskema med bilag udarbejdet af ansøger Knud Bro Jakobsen samt miljøkonsulent Lene Egved Andersen, Kolding Herreds Landbrugsforening. Beregninger af kvælstofudvaskning, nitratkoncentration, fosforoverskud, ammoniakemission og lugtgeneafstande er foreta-

---

¹ De angivne DE er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse

get i det elektroniske ansøgningsskema fra www.husdyrgodkendelse.dk på baggrund af de indtastede forudsætninger for projektet.

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse og Kommunens bemærkninger og vurdering af udvidelsen og dens miljømæssige påvirkninger af natur, miljø og naboer.

Kommunen har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen samt etablering af dybstrøelsesstald, plansilo og halmlade i henhold til de gældende regler². Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger.

Der skal gøres opmærksom på, at etablering af nye anlæg ikke må igangsættes, før der er givet en byggetilladelse og eventuelle andre nødvendige tilladelser fra Kolding Kommune. Etablering af ridebanen kræver en separat landzonetilladelse.

Kommunen skal gøre opmærksom på, at det er ansøgers ansvar at indhente de relevante dispensationer efter anden lovgivning. Dog har kommunen en vejledningspligt overfor ansøger – særligt hvor kommunen selv er myndighed for pågældende bestemmelse.

Produktionens størrelse og fordeling af arealer

Kødkvægproduktionen på Damager udvider fra 57 ammekøer uden opdræt (> 600 kg), 15 småkalve (stor race, 0-6 mdr.), 55 opdræt (stor race, 6-28 mdr.), 30 tyrekalve (stor race, 0-220 kg) og 30 ungtyre (stor race, 220-440 kg), så produktionen herefter bliver 100 ammekøer uden opdræt (> 600 kg), 25 småkalve (stor race, 0-6 mdr.), 92 opdræt (stor race, 6-28 mdr.), 50 tyrekalve (stor race, 0-220 kg), 200 ungtyre (stor race, 220-440 kg), 6 kødgeder og 5 heste (500-700 kg) svarende til en udvidelse fra 74,96 DE til 166,88 DE.

Der er indarbejdet fleksibilitet i miljøgodkendelsen således, at der er mulighed for at variere i antallet af kvier eller tyre med 15 % samt afgangsvægten for ungtyre med 10 %. De fire forskellige scenarier overholder alle de generelle beskyttelsesniveau mht. lugt, ammoniak samt fosforoverskud og nitratudvaskning til overfladevand og grundvand fastsat af gældende lovgivning.

---

² Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Der hører i alt 52,77 ha ejede og forpagtede arealer med til produktionen. Desuden er der 57,68 ha aftalearealer med gødningsaftale, og her afsættes husdyrgødning svarende til i alt 79,40 DE. Alle udbringningsarealerne ligger i umiddelbar nærhed af Damager.

Dyretrykket på ejede og forpagtede arealer er på 1,7 DE/ha, og på aftalearealer afsættes 1,38 DE/ha. Aftalearealerne er ikke omfattet af denne godkendelse.

Bygningsanlæggets placering i omgivelserne

I forbindelse med udvidelsen bliver der etableret en ny dybstrøelsesstald på ca. 3.000 m², en plansilo på 1000 m², en halmlade på 1200 m² samt en ridebane på 800 m². Den nye dybstrøelsesstald etableres vest for den eksisterende dybstrøelsesstald mens plansiloen og halmladen etableres vest for den nye stald. Byggestil og byggemateriale bliver den samme stil som eksisterende staldanlæg. Hele produktionsanlægget kommer til at ligge samlet. Ejendommens anlæg kan ses på bilag 3.

Ridebanen etableres øst for ejendommens eksisterende bygninger parallelt med Østerbyvej.

Desuden etableres et befæstet areal på 800 m² nord for den nye stald og den nye plansilo. Det befæstede areal vil få afløb til den eksisterende gyllebeholder.

I forbindelse med udvidelsen vil en del af den eksisterende bindestald blive revet ned, mens den resterende del af bindestalden vil blive indrettet med hestebokse og karantænestald.

Det er vurderet, at udvidelsen og de deraf følgende ændringer i området ikke vil forringe de landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige og rekreative værdier i området.

Lugt

Produktionsændringen vil medføre en øget lugtpåvirkning af ejendommens omgivelser. Der er ca. 140 m til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, ca. 1.440 m til nærmeste samlede bebyggelse og ca. 1.500 m til nærmeste byzone (Vamdrup). Ifølge lugtberegningen er geneafstandene overholdt, hvorfor udvidelsen ikke forventes at give anledning til væsentlige gener. I ansøgt drift vil der ikke længere blive produceret gylle men udelukkende dybstrøelse. Det er vurderes, at der vil være færre lugtgener forbundet med dette.

Ammoniakbelastning

Der findes ingen arealer med særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug inden for en afstand af 1 km fra anlægget. Det nærmeste

ammoniakfølsomme Natura 2000-område *Svanemosen* ligger ca. 7,5 km øst for anlægget. Det er ikke muligt at foretage en valid beregning på et område, der ligger længere end 4 km væk fra anlægget.

Ammoniakfordampningen fra anlægget stiger samlet fra 516,06 kg kvælstof pr. år til 1399,82 kg kvælstof pr. år ifølge beregningerne i det elektroniske ansøgningsystem. Projektet medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 883,76 kg kvælstof årligt.

Projektet overholder det generelle krav om 15 % reduktion af ammoniaktab i forhold til referencenormen for stalde og gødningslagre og vurderes ikke til at have væsentlig påvirkning af naturområder i området eller NATURA 2000-områder.

Næringsstoffer til overfladevand og grundvand

Alle udbringningsarealerne afvander til Vadehavet, der er et Natura 2000 område gennem Kongeå-systemet. Udbringningsarealerne ved ejendommen afvander gennem en afledningsgrøft til Kongeåen, der har sit udløb i Vadehavet. En lille del (ca. 11 ha) af udbringningsarealerne afvander til Vadehavet via Søgård sø og de resterende arealer afvander til Vamdrup Å og videre til Kongeåen, der har sit udløb i Vadehavet. Projektet kan med afstrømning af næringsstoffer med overfladevand potentielt påvirke Vadehavet. Det vurderes, at produktionen kan etableres og drives uden væsentlige påvirkninger af de berørte vandsystemer, og at projektet ikke vil være til hinder for at en gunstig bevaringsstatus kan opnås i det internationale naturområde Vadehavet.

Der indgår ingen udbringningsarealer i opland til fosfor-belastet Natura 2000-område, hvor der kan stilles skærpede krav til fosforoverskuddet på markerne.

Søgård sø ligger ca. 130 m fra aftalearealerne ved Vamdrup by. Belastningen fra ansøgers udbringningsarealer vurderes ikke at påvirke søen væsentligt sammenlignet med den samlede belastning fra resten af søens opland.

Udbringningsarealerne ligger i område med særlige drikkevandsinteresser, men indvindingsområdet er ikke nitratfølsomt, da der er en god grundvandsbeskyttelse, og der er derfor ikke foretaget beregning af nitratudvaskning til grundvandet.

Ingen af udbringningsarealerne er omfattet af nitratklasse 1-2 eller 3. Beregninger af udvaskning (kg N/ha/år) viser, at der maksimalt må udvaskes 86,4 kg N/ha/år, og den reelle udvaskning er på 86,0 kg N/ha/år.

Påvirkning af natur og bilag IV-arter på og nær ejendommen

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen er udbringningsarealerne blevet besigtiget, herunder de beskyttede naturarealer, der ligger på eller op til disse. Det er vurderet, at der ikke er behov for at stille vilkår ud over den gældende lovgivning for at beskytte de pågældende naturarealer i forbindelse med projektet.

Ingen af udbringningsarealerne er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3 eller udpeget som Natura-2000 område.

De nærmeste områder, der er beskyttet jf. Naturbeskyttelseslovens § 3 er mosearealet ca. 300 m syd for anlægget samt flere beskyttede vandhuller både på og i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne. Desuden løber der flere beskyttede vandløb langs med flere af udbringningsarealerne. Områderne er beskyttede af naturbeskyttelsesloven, og vurderes ikke at blive påvirket negativt af udvidelsen.

Nærmeste Natura 2000-område er Kongeåen, der er beliggende ca. 6,7 km mod nordvest og ca. 7,5 km mod nordøst ligger nærmeste særligt sårbare naturområde Svane-mosen. Det er vurderet, at områderne ikke bliver væsentlig påvirket af projektet.

Mange af udbringningsarealerne grænser op til Kongeåen og denne er omfattet af reglerne, der gælder for beskyttede naturtyper i henhold til naturbeskyttelsesloven. Der er bræmmekrav langs vandløbet og omkring vandhullerne jf. vandløbsloven. Kongeåen vurderes ikke at blive negativt påvirket af udvidelsen af husdyrproduktionen.

Ca. 1800 m sydøst for anlægget er der registreret løvfrø, og der er ligeledes konstateret løgfrø i et vandhul ved Drenderup ca. 2000 m nordøst for anlægget. Kommunen har vurderet, at de registrerede bilag IV-arter og deres levesteder ikke trues af den forestående udvidelse på ejendommen Damager.

Anvendelse af BAT

Ejendommen lever op til BAT i forbindelse med indretningen af anlæggene, da Landbrugets byggeblade anvendes i forbindelse med etablering af ny dybstrøelsesstald og ensilagesilo. Der er fast bund ved olietankene, vask og rengøring af sprøjteudstyr foregår på vaskeplads med afløb til beholder, og samtlige stalde er naturligt ventilerede.

Der er anvendt energi- og vandbesparende teknikker i fornødent omfang, og ved at inddrage en energikonsulent i vurderingen af ejendommens energiforbrug, vurderes det, at der holdes et fortsat fokus på eventuelle energibesparende teknikker.

Ved daglige opsyn og fastlagte rutiner overvåges dyr, anlæg og andet materiel. Slidte dele repareres eller udskiftes løbende. I forbindelse med udskiftning af materiel, anvendes den nyeste og bedste teknik i videst muligt omfang.

Der vil desuden blive udarbejdet en beredsskabsplan, der beskriver hvordan der skal reageres i tilfælde af uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Der udarbejdes mark- og gødningsplaner hvert år og ved at udbringe størstedelen af dybstrøelsen direkte fra stald sikres en god næringsstofudnyttelse. Håndteringen af dybstrøelsen samt opbevaringen og håndteringen af ensilage reducerer desuden risikoen for gener og næringsstofudvaskning.

Kommunen vurderer samlet, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer.

Transport

Udvidelsen af produktionen på ejendommen vil bl.a. medføre, at antallet af transporter øges fra ca. 285 til ca. 420 årligt. Antallet af (gylle)transporter stiger fra 18 (gylle) til 55 (overfladevand) på årsbasis og skyldes en øget mængde overfladevand tilledt gyllebeholderen på grund af udvidelsen af det befæstede areal. Antallet af transporter med dybstrøelse øges fra ca. 170 læs til ca. 240 læs om året.

Kørsel med husdyrgødning vil foregå dels på markvej og dels på asfaltvej. Kørsel med husdyrgødning vil blive foretaget intensivt, således at den foregår på så få dage som muligt. Det vurderes derfor, at ændringen i antallet af transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener. Virksomhedens bidrag til trafikstøjen i området vurderes derfor at være begrænset i forhold til den samlede trafikbelastning og ændres ikke væsentligt som følge af ansøgningen.

Tiltag for at mindske nabogener

Den nye staldbygning placeres, så den kommer længere væk fra nærmeste nabo, der har landbrugspligt (Østerbyvej 19). Afstanden fra den nye stald til nærmeste nabo uden landbrugspligt er 143 m (både Østerbyvej 17 og Østerbyvej 21). Lugtgeneafstanden er dermed overholdt.

De døde dyr opbevares på skyggefuldt sted lige ved indkørsel syd for ejendom ved ridebanen. Der vil blive etableret et befæstet areal, og der anvendes kadaverkap som afskærmning. De døde dyr afhentes af DAKA. Derudover vil der blive foretaget flue- og skadedyrsbekæmpelse i samarbejde med et fluebekæmpelsesfirma.

Den nye stald, halmlade og plansilo etableres bag eksisterende bygninger og udsynet fra Østerbyvej er afskærmet af det eksisterende læhegn langs vejen. Udvendig belysning omkring staldene styres af lysensor, så der kun er lys, når der er aktivitet. Det er vurderet, at belysningen ikke vil medføre gener for de omkringboende.

Det indkøbte foder tippes i silo, og selve blandingen af foder flyttes længere væk fra naboerne og ventilationen er udelukkende naturlig ventilation, hvilket begrænser ejendommens samlede støjniveau. Brugen af traktor vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde (eksempelvis ved ensilering og efterårsarbejde i marken), der går udover dagtimerne. Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Det vurderes ligeledes, at udvidelsen ikke vil medføre flere væsentlige støjgener for de omkringboende.

I ansøgt drift vil der ikke længere blive produceret gylle men udelukkende dybstrøelse. Dybstrøelse køres ud forår og efterår. Mindst 2/3 af dybstrøelsen køres direkte fra stald til udbringning på marken. Resten af dybstrøelsen kan opbevares overdækket på møddingspladsen. Dybstrøelsen fra hestene skal opbevares på møddingsplads, og denne skal være overdækket. Placeringen af dybstrøelsen på møddingspladsen er vurderet ikke at være til gene for naboer, da ejendommens anlæg er omkring møddingspladsen.

Der holdes rent og ryddeligt omkring anlæggene, og affald vil blive sorteret efter kommunens affaldsregulativ. Alt regnvand fra bygninger ledes gennem tagrender til faskiner, hvor fra det nedsives.

Samlet vurdering

Projektet overholder de generelle beskyttelsesniveau mht. lugt, ammoniak samt fosforoverskud og nitratudvaskning til overfladevand og grundvand. Kolding Kommune har vurderet, at der ikke er behov for at stille skærpede krav i forhold til det generelle beskyttelsesniveau i husdyrloven. Der er indarbejdet "bedste tilgængelige teknologi" (BAT) i et fornødent omfang projektets type og størrelse taget i betragtning. Det er vurderet, at projektet ikke kan være til væsentlig skade for beskyttede naturtyper, Bilag IV-arter eller Natura 2000-områder. Samlet set vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

1.3 OFFENTLIGHED

Udkastet til miljøgodkendelse blev offentligt bekendtgjort den 17. juni, og blev sendt til naboer og parter i sagen. Der var frist til at indsende bemærkninger i 3 uger frem til den 9. juli 2009.

Der indkom ingen bemærkninger i høringsperioden.

2 GENERELLE FORHOLD

2.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Miljøgodkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Damager, Østerbyvej 10, 6580 Vamdrup. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 46165. Bedriften har CVR nr. 27232132.

Knud Bro Jakobsen er driftsansvarlig, og der er ingen medarbejdere på ejendommen. Kvægejendommen drives konventionelt. Ammekøer og opdræt af hundyr samt småkalve græsser ude i sommerhalvåret i perioden fra ca. 15. april til ca. 15. oktober afhængig af græsvækst og nedbørsforhold. Der roteres rundt på græsningsarealer på flere forskellige marker, så kreaturerne ikke "dødbider" græsset, men kan komme tilbage og græsse på samme areal, når køerne igen kan hente det nødvendige foder i form af afgræsning. Tyrekalve, der købes til indsætning i besætningen i alderen ca. 2-6 måneder, vil blive sat direkte ind i stalden, hvor de står til slagting.

2.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Ændringer eller udvidelser af indretning eller drift af virksomheden, der kan have betydning for miljøet, skal meddeles til Kolding Kommune.

Dette gælder for eksempel ved:

- Ændring af ejer/driftsansvarlig
- Ændring i husdyrholdet – herunder skift af dyretype, ændringer af vægt og/eller alder for indgang og afgang for hver dyretype der ligger udover den indarbejdede fleksibilitet
- Bygningsmæssig ændring af produktionsanlæg, foderopbevaring, driftsbygninger eller tilhørende foranstaltninger, staldsystemer herunder ibrugtagning af de gamle stalde
- Ændring af indretning og af afløbsforhold

- Ændring af opbevaring af husdyrgødning
- Ændringer i arealer, herunder ejer- eller forpagtningsforhold for ejendommen

Det er Kommunen, der skal vurdere, om eventuelle planer for ændringer kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse, eller om de forudsætter et tillæg til miljøgodkendelsen.

Eventuel udskiftning af arealer skal anmeldes til kommunen inden 1. august. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse, såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare, jf. § 15 i ovennævnte bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.3 GYLDIGHED

Udvidelsen skal være gennemført og udnyttet inden 3 år fra godkendelsens meddelelse.

2.4 RETSBESKYTTELSE

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb er 15. juli 2017. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.5 REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2017.

3.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Den nye staldbygning er placeret i landzone med ca. 110 m til nærmeste nabo, der har landbrugspligt (Østerbyvej 19). Afstanden fra den nye stald til nærmeste nabo uden landbrugspligt er 143 m (både Østerbyvej 17 og Østerbyvej 21). Der er ca. 1440 m til nærmeste samlede bebyggelse nord for ejendommens anlæg. Der er 1500 m til nærmeste byzone, Vamdrup.

Der ligger ikke ejendomme med et dyrehold på mere end 75 DE i nærheden af ejendommen.

Husdyrbruget er beliggende i landzone og opfylder de lovmæssige afstandskrav til vandforsyningsanlæg, søer, veje og beboelse jævnfør nedenstående skema:

Nærmeste	Afstand (m)	Beskrivelse	Afstandskrav (m)
Enkelt vandindvindingsanlæg	> 75	En brøndboring i tilknytning til ejendommen	25
Fælles vandindvindingsanlæg	Ca. 1000	Vamdrup Vandværk	50
Vandløb (herunder dræn) og søer	30	Afstanden mellem halm-lade og sø vest for anlæg	15
Offentlig og privat fællesvej	Ca. 85	Fra den nye staldbygning til Østerbyvej	15
Levnedsmiddelvirkosomhed	>100		25
Beboelse på samme ejendom	70	Afstanden fra den nye stald til stuehuset	15
Naboskel	Ca. 95	Fra den nye staldbygning	30
Nabobeboelse	Ca. 110	Østerbyvej 19	50

Arealerne er beliggende i to hovedområder: ved selve ejendommen og øst for Vamdrup By. Kortet med udbringningsarealer og aftalearealer er vedlagt som bilag 4.

Aftalearealerne øst for Vamdrup by ligger i et erhvervsområde, der er udpeget som et byudviklingsområde uden særlige betingelser udover et areal på 3,33 ha, der er place-

ret i et haveboligområde. Aftalearealerne vest for Kongeåen ligger i et område, der er udpeget som ny natur. Det er landbrugsjord, der på sigt kunne være egnet til udlægning af natur for at danne en sammenhæng i landskabet. Aftalearealerne er ikke omfattet af denne godkendelse, da der er ikke er forhold på arealerne, der kræver en særlig beskyttelse. Det vurderes, at det generelle beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel m.v. er overholdt i henhold til § 8 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Husdyrbrugets anlæg ligger indenfor skovbyggelinje. Kommunen vurderer, at der er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri, hvilket er undtaget fra denne byggelinje.

Husdyrbrugets anlæg ligger udenfor fredninger, strand-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer. Der er ingen kirkebyggelinjer i nærheden af ejendommen.

Alle bygge- og beskyttelseslinjer er overholdt.

3.2 PLACERING I LANDSKABET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er tale om et byggeri af en ny dybstrøelsesstald på 3000 m², der har en højde på 9,32 m, en halmlade på 1200 m² med en højde på 8,32 m samt en plansilo på 1000 m² med afløb til eksisterende gyllebeholder. Dybstrøelsesstalden, halmladen og siloen bliver opført i tilknytning til de eksisterende staldbygninger og placeres samlet ca. 15 m vest for det eksisterende staldanlæg. Dele af den eksisterende bindestald nedrives og den resterende stald indrettes således, at ca. halvdelen bliver indrettet som dybstrøelsesstald (skal fungere som karantænestald) svarende til 160 m², mens den anden halvdel skal indrettes med fem hestebokse på ca. 190 m². Byggeriet vil blive opført i samme materialer som det eksisterende staldanlæg.

Desuden ønskes etablering af et befæstet areal i forbindelse med plansiloen og den nye staldbygning, etablering af en ridebane samt etablering af en betonplads til døde dyr.

Det udvidede produktionsanlæg på Damager, Østerbyvej 10 er beliggende i det åbne land ca. 1500 m syd for Vamdrup, som er den nærmeste by i området. Ejendommen ligger i et jordbrugsområde uden særlige interesser.

Der er tale om et åbent landskab, præget af mindre landbrugsejendomme med spredt landbrugsbebyggelse. Ca. 145 m vest for ejendommen ligger Østerbygård skov som tilskrives rekreativ værdi, da det er et friluftsområde. Gennem Østerbygård skov går en økologisk forbindelseslinje/biologisk korridor, der forbinder skoven med sydligere liggende grønne områder. Ejendommen ligger udenfor særligt værdifuldt landskab.

Der er forholdsvis mange sten- og jorddiger i området. Disse er hovedsageligt placeret i markskel og langs kanten af skove og lysåbne naturområder. Disse sten- og jorddiger kan ses på bilag 5. Det nærmeste dige ligger langs skoven i skel ca. 170 m meter vest for den nye halmlade. Der vil ikke blive foretaget nogle ændringer af digerne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Den nye stald, halmlade og plansilo etableres bag eksisterende bygninger og udsynet fra Østerbyvej er afskærmet af det eksisterende læhegn langs vejen. Det vurderes, at beliggenheden og udformningen af det ansøgte ikke visuelt vil ændre på området. Kommunen vurderer, at det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed i landskabet, og at ejendommens færdselsarealer ligeledes udgør en hensigtsmæssig helhed.

Det vurderes, at placeringen af byggeriet ikke har en væsentlig negativ indvirkning på den økologiske forbindelseslinje, da denne går mod syd og byggeriet ikke ligger i vejen for denne. Diverse læhegn får lov til at blive stående. Digerne i området berøres ikke af udvidelsen, da der ikke foretages ændringerne af disse.

Det vurderes samlet, at udvidelsen og de deraf følgende ændringer i området ikke vil forringe de landskabelige, kulturhistoriske og rekreative værdier i området.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for byggeriet:

3.2.1 Den nye dybstrølesstald må højst have et grundplan på 30 X 100 m. Dybstrølesstalden skal opføres i henhold til Landbrugets byggeblad nr. 95.03-1, men stalden skal dog have fast bund og afløb. Facader og tag beklædes med ikke-reflekterende materiale i grå nuancer. Desuden skal stalden placeres som beskrevet i ansøgningsmaterialet.

3.2.2 Den nye halmlade må højst have et grundplan på 24 X 50 m. Facader og tag beklædes med ikke-reflekterende materiale i grå nuancer. Halmladen skal placeres som beskrevet i ansøgningsmaterialet.

3.2.3 Den nye plansilo må højst have et grundplan på 20 X 50 m og skal opføres i henhold til Landbrugets byggeblad nr. 103.09-01.

3.2.4 Læhegnet langs Østerbyvej skal vedligeholdes således, at der er en vedvarende og tæt/effektiv afskærmning.

4.1 HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Den nuværende drift på Damager er 57 ammekøer (> 600 kg), 15 småkalve (stor race, 0-6 mdr.), 55 opdræt (stor race, 6-28 mdr.), 30 tyrekalve (stor race, 0-220 kg) og 30 ungtyre (stor race, 220-440 kg) årligt svarende til 74,96 DE.

Driften er løsdrift med dybstrøelse og den ansøgte bedrift er som beskrevet nedenfor i tabellen. Oversigt over anlæg med nr. på staldafsnit kan ses i bilag nr. 3.

DYREHOLD OG STALDTYPE FOR ANSØGT DRIFT	Stald-afsnit nr.	Vægt-/aldersgrænser	Antal årsdyr	DE
Ammeko, dybstrøelse	1.1.2	Over 600 kg	100	71,43
Småkalve, dybstrøelse	1.1.2	0-6 mdr.	25	5,10
Opdræt, dybstrøelse	1.1.2	6 mdr. -kælvning ved 28 mdr.	92	35,38
Tyrekalve, dybstrøelse	1.1.1	Op til 220 kg	50	5,62
Ungtyre, dybstrøelse – egen avl + indkøbte	1.1.1, 1.1.2	220 - 440 kg	200	46,32
Heste	1.1.3	500-700 kg	5	2,17
Geder	1.1.3		6	0,86
Dyreenheder i alt				166,88*

*Vil svare til 187,2 DE med de omregningsfaktorer, som forventes at træde i kraft den 1. august 2009.

Der er indarbejdet fleksibilitet i produktionen. På grund af naturligt udsving i fordelingen imellem kvier og tyre ved kælvning er der indarbejdet en fleksibilitet på 15% inden for antal DE i fordelingen imellem kvier og de tyrekalve, der produceres på ejendommen.

I nedenstående tabel kan ses fordelingen mellem dyrene. Situation O er den ansøgte situation, og denne er taget med for at tydeliggøre forskellen i de forskellige situationer.

Situation A er hvor der er 15 % flere tyre end kvier og situation B er 15 % flere kvier end tyre.

	Situation O	Situation A	Situation B
Ammeko	100	100	100
Småkalve, kvier og stude dybstrøelse (0-6 mdr.)	25	18	33
Opdræt (6-28 mdr.)	92	64	119
Tyrekalve (0-220 kg)	50	86	14
Ungtyre (220-440 kg) egen avl + indkøbte	200	236	164
Heste (500 – 700 kg)	5	5	5
Geder	6	6	6
Dyreenheder i alt	166,88	166,73[*]	166,85[□]

• Vil svare til 185,2 DE med de omregningsfaktorer, som forventes at træde i kraft den 1. august 2009.

□ Vil svare til 188,8 DE med de omregningsfaktorer, som forventes at træde i kraft den 1. august 2009.

Desuden er der indarbejdet fleksibilitet i forhold til tyrekalvenes afgangsvægt på 10% inden for antal DE. Situation C er hvor tyrene har en afgangsvægt på 484 kg, og situation D har tyrene en afgangsvægt på 400 kg.

	Situation O	Situation C	Situation D
Ammeko	100	100	100
Småkalve, kvier og stude dybstrøelse (0-6 mdr.)	25	25	25
Opdræt (6-28 mdr.)	92	92	92
Tyrekalve (0-220 kg)	50	50	50
Ungtyre egen avl + indkøbte	200 (220-440 kg)	168 (220-484 kg)	241 (220 – 400 kg)
Heste (500 – 700 kg)	5	5	5
Geder	6	6	6
Dyreenheder i alt	166,88	166,75[♦]	166,85°

♦ Vil svare til 187,6 DE med de omregningsfaktorer, som forventes at træde i kraft den 1. august 2009.

° Vil svare til 186,3 DE med de omregningsfaktorer, som forventes at træde i kraft den 1. august 2009.

Der er lavet beregninger på samtlige nøgletal i ansøgningssystemet, som det fremgår af tabellerne i bilag 6 og 7. Ved de forskellige scenarier forekommer der små variationer i meremissionen af ammoniak fra anlægget ligesom lugtberegningerne, total mængde kvælstof og fosfor varierer en lille smule. Alle variationerne ligger dog indenfor lovgivningens rammer og lugtgenekriteriet i forhold til naboer, samlet bebyggelse og byzone er overholdt i alle scenarier, jævnfør de efterfølgende afsnit.

Fleksibilitet indenfor sammensætningen af kvier og tyrekalve forudsætter, at myndigheden til enhver tid kan få forevist dokumentation, som beskriver sammensætningen af dyr, for derved at sikre sig at sammensætningen af dyr maksimalt varierer med 15 %, og at årsproduktionen ikke overstiger den tilladte.

Fleksibilitet indenfor afgangsvægten hos ungtyrene forudsætter ligeledes, at myndigheden til enhver tid kan få forevist dokumentation, som beskriver sammensætningen af dyr, for derved at sikre sig at afgangsvægten af dyrene maksimalt varierer med 10 %, og at årsproduktionen ikke overstiger den tilladte.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer på denne baggrund, at det er rimeligt at indarbejde en fleksibilitet i produktionen, da dette ikke medfører væsentligt forøget forurening eller naboer.

Det forventes, at opførelse af stald og øvrige anlæg vil tage op imod et år. Da det kan være forbundet med problemer at nå at få indsat det ansøgte antal af tyrekalve til opfedning, er der givet 3 år til at få udnyttet denne godkendelse.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for produktionen:

4.1.1 Husdyrbruget tillades drevet med et dyrehold på maksimalt 166,88 DE bestående af 100 ammekøer uden opdræt (> 600 kg), 25 småkalve (stor race, 0-6 mdr.), 92 opdræt (stor race, 6-28 mdr.), 50 tyrekalve (stor race, 0-220 kg), 200 ungtyre (stor race, 220-440 kg), 6 kødgeder og 5 heste (500-700 kg) årligt.

4.1.2 Det tillades, at fordelingen varierer med op til 15 % i fordelingen af kvier og tyrekalve, så længe at det maksimale antal DE ikke overskrides.

4.1.3 Der tillades afvigelser i op til 10 % på afgangsvægten for slagtekalve, så længe det maksimale antal DE ikke overskrides.

4.1.4 Der må ikke forefindes dyr i den gamle stald mellem maskinhus og stuehus.

4.1.5 Bedriften skal med skriftlig dokumentation underrette Kolding Kommune, når besætningen er nået op på fuld kapacitet.

4.1.6 Godkendelsens produktionsramme skal være udnyttet senest 3 år fra dato for meddelelse af nærværende godkendelse. Såfremt produktionsrammen ikke er udnyttet, skal godkendelsen revurderes, og godkendelsen kan evt. bortfalde. Såfremt årsagen til evt. produktionsnedgang skyldes usædvanlige forhold af kortere varighed, eks. sygdomsudbrud eller konflikter på arbejdsmarkedet, kan fristen forlænges efter konkret vurdering. Det påhviler driftsherren at informere kommunen, såfremt sådanne forhold opstår.

4.1.7 Hvis en meddelt miljøgodkendelse ikke har været udnyttet – helt eller delvist – i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år jf. kontinuitetsprincippet. Såfremt årsagen til produktionsnedgang skyldes usædvanlige forhold af kortere varighed, eks. sygdomsudbrud eller konflikter på arbejdsmarkedet, kan fristen forlænges efter konkret vurdering. Det påhviler driftsherren at informere kommunen, såfremt sådanne forhold opstår.

4.2 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Samtlige stalde vil i ansøgt drift være naturligt ventileret. I naturligt ventilerede stalde vil højdeforskellen mellem luftindtag og luftafkast sammen med dyrenes varmeproduktion bestemme opdriften og dermed luftsiftet i stalden.

I dybstrøelsesstaldene vil der være indtræk af luft i siderne via et gardin og aftræk vil være dels gennem siden men også i loft, da der er fast åben kip.

Da der ikke skal bruges energi på nedkøling og opvarmning af dyrene, vil naturlig ventilation betyde en besparelse i energiforbruget.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at naturlig ventilation er at betragte som BAT for denne bedrift, da der ikke er et energiforbrug i forbindelse med denne form for ventilation.

4.3 FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Bedriftens forbrug af foderstoffer til køer og opdræt er ca. 24 ton kraftfoder pr. år og ca. 100 ton ensilage. Efter udvidelsen vil der anvendes ca. 36 ton kraftfoder og ca. 200 ton ensilage pr. år. Ca. 1/3 af kraftfoderet og al ensilagen produceres på ejendommen.

Når der foretages skift af grovfoderet, vil der blive udtaget prøver, så sammensætningen af foderet kan afstemmes til kreaturerne behov. Der benyttes i øvrigt en fodringskonsulent ved skift af fodertyper (specielt grovfoder).

Indkøbt foder opbevares i 3 indendørs fodersiloer. De to mindste siloer på hver 6 t står i foderladen og den tredje fodersilo på 18 t flyttes fra foderladen over i den ene ende af den nye dybstrøelsesstald. Siloerne står på befæstet areal uden afløb. Blandingen af fuldfoder vil foregå på det befæstede areal nord for den nye dybstrøelsesstald. Eventuelt foderspild vil blive fejtet op og tilført gyllebeholderen.

Ejendommens indretning er vist i bilag 8.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlige øget påvirkning af omgivelserne. Der er derfor ikke fundet anledning til at stille vilkår vedrørende foder og fodring.

4.4 OPBEVARING AF ENSILAGE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Bedriftens forbrug af ensilage pr. år har været ca. 100 ton ensilage, og efter udvidelsen vil der anvendes ca. 200 ton ensilage pr. år.

Der er hidtil blevet opbevaret ensilage i markstakke og i wrapballer. I forbindelse med udvidelsen vil al ensilage fremover blive opbevaret i den nye plansilo på 20 X 50 m i alt 1000 m² med afløb til gyllebeholderen.

Dog kan ensilage opbevares i markstak, såfremt de gældende regler for ensilage mht. tørstofindhold mm. følges.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at etableringen af ny plansilo ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt. Plansiloen er desuden valgt placeret bag eksisterende staldanlæg og væk fra naboer for at mindske støjgenerne fra blandingen af foder.

Det er vurderet, at der ikke er nogle uhensigtsmæssige placeringer af evt. markstakke på ejendommens arealer sålænge afstandskravene i husdyrlovens § 8 følges.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for opbevaring af ensilage:

4.4.1 Ensilagesiloen skal etableres i henhold til Landbrugets byggeblad 103.09-01.

4.4.2 Drift og vedligehold af ensilagesiloen skal foretages i henhold til Landbrugets byggeblad 103.09-01.

4.4.3 Kasseret ensilage fra ensilagesilo skal fjernes løbende og opbevares på møddingspladsen eller i gyllebeholder.

4.4.4 Ved opbevaring af ensilage i markstak skal afstandskravene i husdyrlovens § 8 følges. Der føres logbog for placering af eventuel markstak inklusiv indtegnning på markkort.

4.5 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Elektricitet anvendes til belysning. Bedriftens årlige elforbrug til gårdens drift forventes at stige fra 3.000 kWh til 6.600 kWh efter udvidelsen, hvilket svarer til en forøgelse på 54,5 %. Der er installeret lyssensorer på den udvendige belysning ved staldene. Der er monteret lysplader i gavl og tag for at mindske behovet for elektrisk lys i stalden. Der er desuden naturlig ventilation i eksisterende stalde og den nye dybstrøelsesstald, og der vil derfor ikke skulle anvendes energi til dette.

Stalden forsynes af vand fra egen boring. Det forventede forbrug er samlet ca. 5150 m³ årligt til drikkevand i kvægbesætningen og rengøring i produktionsanlægget og maskiner.

Nedenstående tabel angiver energi- og vandforbruget i ansøgt drift:

	Nudrift	Ansøgt drift
El til belysning	3.000 kWh	6.600 kWh
Diesellole til markbrug*	1.200 l	2.500 l
Drikkevand*	2.400 m ³	5.000 m ³
Vaskevand til bindestald	10 m ³	8 m ³
Vaskevand til maskiner*	100 m ³	120 m ³
Samlet vandforbrug	2510 m ³	5128 m ³
Halm til strøelse	300 rundballe (150 t)	600 rundballe (300 t)

* værdierne er anslået.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Elforbruget er som forventet lavt, da det primært anvendes til belysning af staldene.

Samtlige stalde vil i ansøgt drift være naturligt ventileret. Den naturlige ventilation vil desuden betyde en besparelse i energiforbruget. Der vil blive lavet en aftale med en energikonsulent fra et forsyningsselskab om et besøg.

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt for at undgå spild. Eventuelle lækager identificeres herved og repareres hurtigst muligt.

Den nuværende drikkevandsboring dækker hele ejendommens vandforbrug. Der er søgt om etablering af markvandsboring og denne skal forsyne dyrene med drikkevand. Denne skal etableres nord for den nye plansilo og det planlagte befæstede areal, og vil overholde afstandskravene.

Kommunen vurderer, at der fortsat vil være et fokus på at sikre, at energi- og vandforbruget forbliver lavt, da der vil blive aftale med en energikonsulent.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for energi- og vandforbrug:

4.5.1 Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, således at unødigt spild undgås i videst muligt omfang.

4.5.2 Fodersiloer mm. skal renholdes og serviceres efter producentens anvisninger.

4.6 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Spildevand fra produktionen udgøres af vand fra rengøring af stalde og vand fra vaskeplads, møddingsplads, samt afløb fra ensilageplads og det nye befæstede areal, i alt ca. 1300 m² om året. Spildevandet samt overfladevand fra ensilagesilo ledes til gyllebeholder. Afledning af tagvand sker til dræn og videre ud i et vandløb øst for ejendommen (Kongeå). Alt tagvand fra den nye dybstrøelsesstald og halmlade vil blive ført til regnvandsfaskiner til nedsivning. Ejendommens afløbsforhold er vist i bilag 9.

Ifølge ansøgningsmaterialet er der en gyllebeholder fra 1988 på 900 m³, hvilket svarer til 8,6 måneders opbevaring. Der blev foretaget 10 års beholderkontrol på gyllebeholderen i 2008, og der var intet at bemærke. Gyllebeholderens placering kan ses på bilag 3. Sprøjtemidler bliver opbevaret i aflåst fryser i maskinhuset.

Marksprøjten bliver fyldt og efterfølgende vasket på vaske- eller møddingspladsen. Spildevandet køres ud fra gyllebeholder med gyllevogn påmonteret slæbeslanger 1-2 gange om året (forår/efterår) på græsmark.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er ansøgt om tilladelse til nedsivning af tagvand fra den nye dybstrøelsesstald og halmlade, og Kolding Kommune vurderer, at dette er en tilfredsstillende løsning for spildevandet. Denne tilladelse gives særskilt.

Påfyldning og vask af marksprøjte foregår på støbt plads, og bortledningen af spildevandet sker til gyllebeholder. Kolding Kommune vurderer, at de generelle regler for håndtering af sprøjteudstyr er overholdt.

Der må ikke tages vand til påfyldning af marksprøjte direkte fra boring eller overfladevand.

Med en opbevaringskapacitet på ca. 8,6 måneder overholdes dermed kravet om minimum 7 måneders opbevaringskapacitet jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6, stk. 2, da 2/3 af DE udgøres af kvæg, og hovedparten af dyrene går ude i sommerhalvåret.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for spildevand:

4.6.1 Det er en forudsætning for opførelse af den nye dybstrøelsesstald og halmladen, at der opnås en særskilt udledningstilladelse til nedsivning. Såfremt afledningsmetoden ønskes ændret, skal der forinden ansøges om spildevandstilladelse hos kommunen.

4.6.2 Der skal være overfyldsalarm i forbeholderen/pumpebrønden, der modtager overfladevand fra ensilagesiloerne.

4.6.3 Vaskevand fra rengøring af stalde, maskiner og lignende skal ledes til gyllesystemet. I tilfælde, hvor der er behov for anvendelse af sæbe eller desinfektionsprodukter til afvask af stalde eller lignende, skal Kolding Kommune kontaktes for accept af udbringning af vaskevand.

4.6.4 Al vask af maskiner eller redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til gyllebeholder.

4.7 AFFALD OG DØDE DYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med drift af ejendommen produceres nedenstående mængder affald:

Type	Mængde pr. år	Opbevaring	Bortskaffelse
Forbrændingseget affald	Ca. 8 m ³	container	Via indsamlingsordning
Plast	Nudrift: 15 m ³ Ansøgt: 10 m ³	container	Via indsamlingsordning til genbrug
Spildolie og oliefiltre	Ca. 100 l	Tønder på fast gulv i maskinhus	Via indsamlingsordning for farligt affald
Klinisk risikoaffald (medicnglas og -rester)	Ca. 0,5 l	Aflåst skab i den tidligere malkestald	Via dyrlægen
Døde dyr	Nudrift: 2-4 småkalve + 2 køer Ansøgt: 5-6 småkalve + 3 køer	Under kadaverkappe på betonplads se bilag 8	Via DAKA

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler samt at bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ. Desuden henvises til sorteringsvejledningen i bilag 10. Knud Bro Jakobsen har sammenkørt to ejendomme, og har i den forbindelse sorteret og bortskaffet en del affald. På tilsynet foretaget i forbindelse med opstart af denne miljøgodkendelse fremstod håndteringen af affaldet miljømæssig forsvarlig.

Kommunen vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra virksomheden.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for affald:

4.7.1 Ejendommen skal senest 1 år efter byggeriet er afsluttet have besøg af kommunens affaldskonsulent med henblik på at sikre optimal og korrekt håndtering af affald.

4.7.2 Ved produktionens ophør skal dyrene fjernes, og stalde og inventar rengøres for gødnings- og foderrester.

4.8 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen har tre olietanke, hvoraf den ene er en nedgravet ståltank til fyringsolie på 2500 l. De to dieselolietanke er placeret på støbt bund i henholdsvis maskinhuset og i garagen. Placeringen af olietankene fremgår af bilag 8.

	STØRRELSE	FARBRIKATIONSÅR	TYPE
Nedgravet ståltank	2500 l	ukendt	fyringsolie
Overjordisk plast-tank	2600 l	2008	Diesel til traktor
Overjordisk plast-tank	1800 l	2005	Diesel til personbil

Pistolerne er hængt op, og der er en timer på dieseltankene som automatisk slår fra, når tanken på maskinen er fuld. Olietankene er placeret, så risikoen for påkørsel er minimal. Der tankes på fast bund, hvor det er muligt at opsamle evt. spild. Der anvendes granulat til opsamling af evt. spild.

Spildolie opbevares på fast bund uden afløb i maskinhuset, og tønderne er trukket tilbage for således at undgå påkørsel.

Pesticider opbevares i aflåst fryser, og medicinrester opbevares i aflåst skab i den tidligere malkestald. Påfyldning af sprøjten foregår på betonareal med afløb til gyllebeholder, mens rengøringen af sprøjteudstyret foregår i marken på skiftende steder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at kemikalier, olieprodukter og pesticider mm. opbevares uden risiko for udledning til jord og grundvand.

Der gøres opmærksom på, at olietankene løbende skal tjekkes for tegn på tæring. Den nedgravede ståltank skal desuden sløjfes senest den 31. marts 2010.

Placering af olietønder på betongulv kan medføre dannelse af kondensvand og dermed risiko for tæring. Det anbefales derfor, at olietønder (med spildolie) opstilles på træpaller.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

4.8.1 Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

4.8.2 Tankpistolen må ikke kunne fastlåses under påfyldningen.

4.8.3 Der skal være en overfyldsalarm på olietankene som automatisk afbryder tankningen, når tanken på maskinen er fuld.

4.8.4 Kemikalier og pesticider skal opbevares i aflåst rum på tæt gulv og uden mulighed for afløb til kloak eller dræn.

4.8.5 Håndtering af kemikalier og pesticider skal foregå, så uheld eller spild ikke kan

forurene kloak, dræn eller jord.

4.8.6 Såfremt der på ejendommen anvendes flydende handelsgødning skal det opbevares i tanke på fast plads med afløb til gyllebeholder.

4.8.7 Opbevaring af handelsgødning må ikke ske i umiddelbar nærhed af værktøj, der slår gnister samt letantændeligt materiale som halm m.m.

4.8.8 Påfyldning af marksprøjte med sprøjtemidler skal foretages på vaskepladsen (betonplads) med afløb til gyllebeholderen.

4.8.9 Marksprøjten (slinger og dyser) skal til enhver tid være vedligeholdt, sådan at der ikke forekommer dryp fra marksprøjten ved kørsel til og fra marken.

4.8.10 Ved erstatning af råvarer og hjælpestoffer skal virksomheden dokumentere, at erstatningen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer, såfremt dette ikke konflikter i forhold til dyrevelfærd eller ikke påfører driftsherren en uforholdsmæssig økonomisk byrde.

4.9 DRIFTSFORSTYRELSE ER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det er vurderet, at der er risici ved håndtering af kemikalier, ved pumpning fra gyllebeholder, og ved olietanken når der påfyldes diesel.

Påfyldning af marksprøjten foregår på støbt plads med afløb til gyllebeholder. Pumpning af gylle foregår altid under opsyn. Olietanken er placeret, hvor der er en minimal risiko for påkørsel, og dieseltanken er forsynet med en timer, der slår fra, når tanken er fuld. Desuden er der granulat til opsamling af evt. spild. Opbevaring af handelsgødning bør ikke ske i umiddelbar nærhed af brændbare materialer.

I tilfælde af uheld tilkaldes miljøvagt ved 1-1-2. Der vil blive udarbejdet en beredskabsplan som kendes af ejendommens ansatte.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Anlæg og tekniske installationer bliver rensat, vedligeholdt og udskiftet i tilstrækkelig grad med henblik på at sikre en korrekt brug og effekt.

Det skal sikres, at afløb fra de befæstede arealer og ensilagepladsen fungerer hensigtsmæssigt.

Kommunen vurderer, at der er taget de fornødne forholdsregler, der minimerer risikoen for evt. uheld. Desuden vil der blive udarbejdet en beredskabsplan, der tager højde for og beskriver nøjagtigt hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for driftforstyrrelser og uheld:

4.9.1 Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, og denne skal være tilgængelig, synlig og kendt for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. Planen skal senest være udarbejdet, når byggeriet er færdigt.

4.9.2 Hvis der sker uheld på ejendommen, skal der senest 1 uge efter hændelsen fremsendes en redegørelse til landbrugsafdelingen. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af uheldet, samt en beskrivelse af hvordan virksomheden vil forebygge lignende uheld.

4.9.3 Nærved uheld skal noteres, og der skal udarbejdes procedure med henblik på at forebygge situationen fremover. Driftspersonale skal gøres bekendt med proceduren.

5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDBLING

5.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I ansøgt drift vil der ikke længere blive produceret gylle men udelukkende dybstrøelse. Mængden af produceret gødning i ansøgt drift er fratrukket det antal DE som afsættes udenfor udspretningsarealet.

Nedenstående tabel viser den årlige produktion af kvælstof og fosfor i husdyrgødning på ejendommen i det ansøgte projekt (situation O)

GØDNINGSTYPE	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Dybstrøelse	11611,29	1765,46	105,15
Afsat ved græsning indenfor udbringningsareal	6330,57	762,49	59,81
I alt indenfor udbringningsareal	17941,86	2527,95	164,96
Afsat dybstrøelse til CVR-nr. 65456168 + 31529255	-8845,95	-1240,22	-79,4
Afsat ved græsning udenfor udbringningsareal	Indgår ikke i beregning	Indgår ikke i beregning	-1,92*
I alt			85,56

* De 12 kvier fra stald 1.1.2, i alt 4,62 DE, som går uden for udspretningsarealet i alt 6 måneder, kun tæller med som 2,7 DE i gødningsregnskabet. Det betyder $4,62 \text{ DE} - 2,7 \text{ DE} + 164,96 \text{ DE} = 166,88 \text{ DE}$.

Knud Jacob Hjort Petersen på Østerbyvej 13, 6580 Vamdrup aftager dybstrøelse svarende til i alt 40,20 DE. Niels Jørgen Knudsen, Højrup Overskovvej 34, 6070 Christiansfeld aftager dybstrøelse svarende til i alt 39,20 DE.

Der hører i alt 52,77 ha ejede og forpagtede arealer med til produktionen, hvortil der afsættes 85,56 DE. Desuden er der 57,68 ha aftalearealer, og her afsættes gødning svarende til i alt 79,40 DE. Harmonikravet er således overholdt.

Der er et ønske om at indarbejde fleksibilitet i miljøgodkendelsen indenfor antallet af tyre- og kviekalve samt afgangsvægten hos tyrene. Den totale mængde af gødning fratrukket afsat gødning bliver maksimalt 87,47 DE i disse situationer, og harmonikravet er således opfyldt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at der er tilstrækkeligt areal på ejendommen til at udbringe den producerede husdyrgødning. Ejendommens udbringningsarealer samt græsningsarealer, hvor der udelukkende afsættes den husdyrgødning der afsættes under afgræsning er vist på bilag 4.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for gødningsproduktion og -håndtering:

5.1.1 Der skal foreligge skriftlige gylleaftaler til tredjemand om afgivelse af husdyrgødning svarende til 79,4 DE hvert år, når ejendommen er på fuld husdyrproduktion.

5.1.2 Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de ejede og forpagtede arealer, der fremgår som udbringningsarealer, i alt 52,77 ha samt de viste 57,68 ha aftalearealer, jf. bilag 4.

5.1.3 Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udbringningsarealer eller udskiftning af markarealer hos tredjemand til udspredning eller afsætning af husdyrgødning skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse den 1. august.

5.2 HÅNDTERING AF DYBSTRØELSE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er en møddingsplads på ejendommen på 500 m² med 2 m randbelægning og afløb til gyllebeholder. Placeringen af beholder kan ses på bilag 3. Møddingspladsen er for nyligt blevet gennemgået med henblik på at udbedre evt. revner.

Dybstrøelse og møg køres ud forår og efterår. Mindst 2/3 af dybstrøelsen skal efter planen køres direkte fra stald til udbringning på marken. Resten af dybstrøelsen kan opbevares overdækket på møddingspladsen. Dybstrøelsen fra hestene skal opbevares på møddingsplads, og denne skal være overdækket, da der ikke er daglig tilførsel. Dybstrøelse fra hestene vil ikke blive placeret i markstak.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at placeringen af dybstrøelsen på møddingspladsen ikke kan være til gene for naboerne, da ejendommens anlæg er omkring møddingspladsen.

Det er vurderet, at det ikke er hensigtsmæssigt at placere markstak ved aftalearealerne ved Vamdrup. Evt. markstakke skal til enhver tid overholde husdyrgødningsbekendtgørelsens regler med hensyn til afstandskrav, tørstofindhold og overdækning.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for dybstrøelse:

5.2.1 Der skal føres logbog for placering af eventuel markstak inklusiv indtegnning på markkort.

5.2.2 Minimum 65% af dybstrøelsen skal udspredes på marken direkte fra stald.

6.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beregningsmetoderne i henhold til godkendelsesbekendtgørelsen viser, at fordampningen af ammoniak fra nudriften er 250,82 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion 1154,38 kg kvælstof pr. år. Projektet medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 903,56 kg kvælstof pr. år fra det samlede produktionsanlæg.

Emission fra stalde, der er omfattet af det generelle reduktionskrav, men som ikke ændres, er 44,81 kg kvælstof. Emission fra stalde, der er omfattet af kravet, og som ændres, er 636,78 kg kvælstof. Ammoniaktabet fra dybstrøelseslageret er 472,79 kg kvælstof, mens der ikke sker noget tab af ammoniak fra gyllebeholderen, da der ikke længere produceres gylle på ejendommen.

De viste beregninger er fratrukket den generelle reduktion i fordampning som husdyrloven fastlægger. Kravet er, at der skal ske 15 % reduktion for de stalde hvor indretningen ændres og for nye stalde i forhold til et fastlagt reference-staldsystem. Der er et krav om 15 % reduktion af ammoniak, for husdyrproduktion på dybstrøelse i naturligt ventilerede stalde.

Projektet overholder det generelle krav om 15 % reduktion af ammoniaktab i forhold til referencenormen for stalde og gødningslagre.

Der er små variationer i ammoniakfordampningen i de fire fleksibilitet-scenarier, men alle scenarier overholder det generelle krav om 15 % reduktion af ammoniaktab i forhold til referencenormen for stalde og gødningslagre.

Indenfor en radius af 600 m fra bedriften ligger 15 søer beskyttet jf. § 3 i Naturbeskyttelsesloven og ca. 350 m syd for anlægget er en § 3-beskyttet mose.

Afstanden fra staldanlæg til nærmeste Natura 2000-område er Kongeåen, der er beliggende ca. 6,7 km mod nordvest. Det nærmeste særligt sårbare (ammoniakfølsomme) Natura 2000-område, som er Svanemosen, ligger i en afstand af ca. 7,5 km fra anlægget. Alle staldafsnit, opbevaringslagre og arealer ligger mere end 1000 m fra nærmeste særligt sårbare naturområde efter § 7 i husdyrloven. I forbindelse med udbringning af dybstrøelse vurderes dette ikke at påvirke kvælstoffølsom natur grundet afstanden fra arealerne her til.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen er udbringningsarealerne beliggende i Kolding Kommune blevet besigtiget herunder de beskyttede naturarealer, der ligger på eller op til disse. Det er vurderet, at der ikke er behov for at stille vilkår ud over den gældende lovgivning for at beskytte de § 3-beskyttede arealer i forbindelse med projektet, da de besigtigede arealer ikke var af en høj naturmæssig værdi.

Kolding Kommune har konkret viden om tilstedeværelsen af Bilag IV-arterne løvfrø og løgfrø i vandhuller hhv. ca. 1800 m SØ for ejendommen og ca. 900 m væk fra udbringningsarealerne samt ca. 2000 m øst for anlægget og 1300 m øst for arealerne. Kolding Kommune antager, at arten også findes i flere af de andre vandhuller, der ligger på eller grænser op til udbringningsarealerne. Driften af ejendommens arealer ændres ikke væsentligt i forbindelse med projektet, og det vurderes, at søer og vandhuller ikke er udsat for større jorderosion grundet topografien og driften af arealerne.

For at beskytte og forbedre levevilkårene for Bilag IV-arterne løvfrø og løgfrø, er der stillet vilkår om etablering af dyrknings- og sprøjtningfri bræmme på mindst to meter rundt om samtlige vandhuller på og op til udbringningsarealerne og langs alle vandløb og grøfter.

Det vurderes på denne baggrund, at projektet ikke vil have en negativ påvirkning af bilag IV-arterne.

Kommunen vurderer, at det atmosfæriske kvælstofbidrag fra ejendommen til de pågældende søer vil være lille på grund af afstanden, og dermed ikke vil kunne ændre vandhullernes tilstand.

Ammoniakdepositionen kan ikke beregnes udover en afstand på mere end 4 km, og derfor kan depositionen på Svanemosen ikke beregnes. Det vurderes dog, at ammoniakemissionen ikke vil være til skade for de beskyttede naturområder og Natura 2000-områder grundet afstanden.

Kolding Kommune vurderer, at der ved at omlægge fra gylle til udelukkende dybstrøelse samt at køre 65 % af dybstrøelsen ud er implementeret BAT til reduktion af ammoniakoverskuddet i fornødent omfang projektets størrelse og karakteristika taget i betragtning. Afsnittet har ikke givet anledning til at stille særlige vilkår til BAT. Det generelle reduktionskrav til ammoniakfordampning er opfyldt.

Samlet vurderer kommunen, at projektet ikke vil medføre forringelser for kvælstofføl-som naturområder.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

6.1.1 Der skal etableres og opretholdes en dyrknings- og sprøjtningsfri randzone på mindst to meter rundt om samtlige vandhuller på og op til udbringningsarealerne og langs alle vandløb og grøfter. Bræmmekrav er angivet på bilag 11.

6.1.2 Tilstanden og driften af arealer, der er beskyttet jf. naturbeskyttelseslovens § 3 (mose, vandløb og søer), må ikke ændres. Det skal derfor sikres, at de ikke tilføres gødning og sprøjtemidler, og deres tilstand må ikke ændres ved dræning.

6.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, og det er situation O, der kan ses i tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande til den nærmeste beboelse indenfor hver type.

OMRÅDETYPE	Afstand fra ejendommen til områdetype (m)	Beregnet geneafstand fra ejendommen til områdetypen (m)
Byzone /Sommerhusområde	1500	156,7
Samlet bebyggelse	1440	88,1
Enkelt bolig	110	49,6

Lugtens udbredelse i nærområde afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr og geografisk placering. Lugtgeneafstandene er beregnet som for fuld besætning, og er desuden korrigeret for det forhold, at ammekøerne afgræsser 6 måneder om året.

I de fire fleksibilitets scenarier overholdes lugtgeneafstanden ligeledes jf. bilag 6 og 7.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Ifølge lugtberegningen er geneafstandene overholdt, hvorfor Kommunen vurderer, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

I ansøgt drift vil der ikke længere blive produceret gylle men udelukkende dybstrøelse. Fremtidig tilledning til gyllebeholderen vil være overfladevand. Det er vurderet, at der vil være færre lugtgener forbundet med dette.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for lugt:

6.2.1 Bygninger, anlæg, foderanordninger og omgivelser skal drives og renholdes, således at lugtgener begrænses mest muligt for de omkringboende.

6.2.2 Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentlig større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Evt. udgifter hertil afholdes af ejendommen.

6.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det er i ansøgningen oplyst, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse af rotter og fluer varetages af Mortalin. Mortalin kommer 4 gange om året, der anvendes Stalosan F i dybstrøelsen til bekæmpelse af fluer.

Desuden tilstræbes at renholde i og omkring stalde, og rester af foder og gødning fjernes.

Døde dyr vil blive placeret på en dertil indrettet støbt plads syd for ejendommen med kadaverkappe over, og dyrene vil blive afhentet af Daka. Ejendommens indretning ses bilag 8.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt. I forbindelse med tilsyn fremstod ejendommens skadedyrsbekæmpelse tilfredsstillende. Kommunen har desuden ikke modtaget klager over fluer eller lignende i forbindelse med produktionen på ejendommen.

Der kan forekomme flere fluer, når gødningen udelukkende er dybstrøelse, men det skulle der være taget højde for i aftalen med Mortalin. Bemærk at retningslinierne fra Statens Skadedyrlaboratorium opdateres 1 gang årligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for fluer og skadedyr:

6.3.1 Der skal på ejendommen foretages effektiv rotte- og fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrslaboratorium. Bekæmpelsen skal desuden foretages på tilsynsmyndighedens forlangende, såfremt der modtages klager og konstateres væsentlige gener.

6.3.2 Opbevaring af foder skal ske, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

6.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er driftmæssig tilkørsel fra Østerbyvej, og begge indkørsler nord og syd for bygningerne anvendes. Herudover er der en indkørsel til privaten. Transport af gødning til egne arealer og de sydligste aftalearealer foregår ad Østerbyvej, hvor der ikke er tætbeboede områder langs ruten. Transport til de nordligste aftalearealer foregår via Østerbyvej og dels Ødisvej igennem samlet bebyggelse og i udkanten af byzonen i Vamdrup. Transportvejene fremgår af bilag 12.

Transporter foregår primært i dagtimer og på hverdage. Kørsel i høstperioden vil foregå intensivt, således at det foregår på så få dage som muligt. Kørsel i forbindelse med høst foregår fortrinsvis i perioden fra midten af juli til midten af august, i alt ca. 14 dage med kørsel i 15 timer dagligt. Kørsel i forbindelse med høst vil foregå under størst mulig hensyntagen til omgivelserne.

Nedenstående tabel viser skønnede transporter om året før og efter udvidelse. Det skal bemærkes, at antal ikke er bindende med mindre det er angivet som et vilkår.

ART	Antal transporter (nudrift)	Antal transporter (ansøgt)
Dyr	15	20
Foder/korn	10	10
Halm	25	35

Brændstof	4	5
Dybstrøelse	170	240
Gylle/spildevand	18 (gylle)	55 (spildevand)
Handelsgødning	2	2

Der vil ske en øgning af transporter til og fra ejendommen fra ca. 285 til ca. 420 på årsbasis. Antallet af transporter med spildevand stiger fra 18 til 55 på årsbasis og skyldes en øget mængde overfladevand tilledt gyllebeholderen på grund af udvidelsen af det befæstede areal. Antallet af transporter med dybstrøelse øges fra ca. 170 læs til ca. 240 læs.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Transport af spildevand og dybstrøelse til udbringning på markerne vil hovedsageligt foregå ad de veje, der er indtegnet på bilag 12.

Transport af dybstrøelse udgør størsteparten af transporterne til og fra ejendommen. Kørsel med husdyrgødning vil foregå dels på markvej og dels på asfalteret vej. Transportvejen til de nordlige aftalearealer foregår i udkanten af Vamdrup by, og krydser desuden en regional cykelrute. Ruten har cykelsti, og kørslen med dybstrøelse vil desuden blive foretaget intensivt, således at den foregår på så få dage som muligt. Kommunen vurderer, at de anførte transportveje til markerne medfører forholdsvis få gener for områdets beboere.

Udbringning sker 1-2 gange om året forår/efterår inden såarbejdet afhængig af vår/vintersæd og følger husdyrbekendtgørelsens regler om udbringning af husdyrgødning. For at mindske de gener, der måtte være fra transport henstilles det, at transport primært skal foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Det er kommunens vurdering, at der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje til og fra gården, og at transporter med dybstrøelse og spildevand vil medføre relativt få gener for områdets beboere.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for transport:

6.4.1 I forbindelse med transport af spildevand og dybstrøelse til udbringningsarealerne anvendes de ruter, der fremgår af Bilag 12. Alternative ruter skal anmeldes til og godkendes af Kolding Kommune.

6.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommens støjkloder stammer hovedsageligt fra blanding af foder, ensilering, pumpning fra gyllebeholder samt den daglige brug af traktor og transportere til/fra ejendommen.

I forbindelse med drift af ejendommen er nedenstående støjkloder beskrevet med angivelse af omfang. Der er angivet daglige og årlige driftsperioder under normale forhold. Støjklodernes omfang og driftsperiode er angivet for både nudrift samt ansøgt drift.

Støjkilde	Belastning (nudrift)	Driftsperiode (nudrift)	Belastning (ansøgt)	Driftsperiode (ansøgt)
Foderblanding og udfodring	2 X dagligt	30 min.	2 X dagligt	45 min.
Gyllepumpning	2 X månedligt	30 min.	2 X månedligt	45 min.
Gylleudbringning	2 dg årligt	Kl. 8 – 17	3 dg årligt	Kl. 8 – 17
Levering af råvarer	6 X årligt	1 time	6 X årligt	1 time
Afhentning af dyr	12 X årligt	30 min.	15 X årligt	30 min.
Modtagelse af dyr	-	-	12 X årligt	30 min.
Ensilering	3 dg	Kl. 8 – 17	4 dg	Kl. 8 – 17
Høst	10-15 dg	Kl. 7-22	10-15 dg	Kl. 7-22

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Blanding af foder foregår i dag ved vaskepladsen, men i ansøgt drift vil aktiviteten blive flyttet til det planlagte befæstede areal og dermed længere væk fra naboer.

Brugen af traktor vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde (eksempelvis ved ensilering og efterårsarbejde i marken), der går udover dagtimerne.

Virksomhedens bidrag til trafikstøjen i området vurderes derfor at være begrænset i forhold til den samlede trafikbelastning og ændres ikke væsentligt som følge af ansøgningen.

Det forhold, at indkøbt foder tippes i silo, og at ventilationen udelukkende er naturlig ventilation, er begge foranstaltninger som reducerer ejendommens samlede støjniveau.

Det vurderes, at udvidelsen ikke vil medføre flere væsentlige støjgener for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger, idet projektet som udgangspunkt vurderes at kunne overholde støjkravene ejendommens opbygning og afstanden til naboer taget i betragtning. Der er derfor ikke stillet skærpede vilkår i forhold til støj.

Der skal dog påregnes støj i anlægsfasen, men der vil blive taget hensyn i videst muligt omfang til de omkringboende.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for støj:

6.5.1 Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne (det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A)) målt i ethvert punkt ud for naboskel, må ikke overstige:

DAG			
mandag-fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A)	ref. tid 8 timer
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A)	ref. tid 7 timer
Lørdag	kl. 14.00 - 18.00	45 dB(A)	ref. tid 4 timer
søn- og helligdage	kl. 07.00 - 18.00	45 dB(A)	ref. tid 8 timer
AFTEN			

alle dage	kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A)	ref. tid 1 time
NAT			
alle dage	kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)	ref. tid ½ time

Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter i 1,5 meters højde over terræn. Referencetiden regnes i henhold til støjvejledningen.

6.5.2 Virksomheden skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis Kolding Kommune finder det påkrævet. Dokumentationen for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjklender kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt medmindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjbergningsvejledning og foretages i punkter og under driftsbetingelser, som forinden aftales med kommunen. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

6.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med transporter til og fra ejendommen samt ved levering af kraftfoder og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, men da blandingen i sig selv ikke forårsager væsentlige støvgener, vurderes det, at der ikke vil ske en forøgelse af eventuelle støvgener ved udvidelsen. Da den største andel af transporterne vil ske indenfor normal arbejdstid forventes det ikke, at de ekstra transporter vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften skal fore-

gå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Kommunen har ikke fundet anledning til at stille særlige vilkår vedrørende støv.

6.7 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Den nye stald vil blive etableret med lysplader i gavl og i tag, og behovet for elektrisk lys i staldene er af den grund mindsket. Der er desuden installeret lyssensorer til den udvendige belysning.

Der er lysstofrør i alle stalde, og dette er slukket i dagtimerne. I nattetimerne er lyset i dybstrøelsesstalden tændt på vågeblus.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Lys fra ejendommen vil være afskærmet fra naboerne på østsiden af Østerbyvej af det eksisterende læhegn langs vejen og til dels de eksisterende bygninger. Det vurderes, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller landskabelige hensyn.

Det vurderes at brug af bevægelsessensorer, hvor det er muligt udover at begrænse evt. lysgener også vil være gunstigt i forhold til at begrænse elforbruget og dermed er at betragte som et BAT-tiltag.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for lys:

6.7.1 Udendørs pladsbelysning skal være forsynet med bevægelsessensorer, der sikrer at lyset kun er tændt i op til en halv time efter seneste aktivering.

6.7.2 Natbelysning i staldene må maksimalt være på 15 lux.

6.7.3 Såfremt der modtages klager over væsentlige lysgener fra ejendommen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Evt. udgifter hertil afholdes af ejendommen.

7.1 UDBRINGNINGSAREALERNE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Nedenstående tabel viser hvordan bedriftens areal er sammensat og hvor mange hektar, der ligger i udpegede og følsomme områder:

	<i>I alt, ha</i>	<i>Område m. særlige drikkevandsinteresser, ha</i>	<i>Opland til P-belastet Natura 2000-område, ha</i>	<i>Nitrat-klasse 1, 2 eller 3, ha</i>
<i>Ejet og forpagtede arealer</i>	52,77	44,79	0	0 ha
<i>Græsningsareal udenfor udbringningsarealet, hvor der kun udbringes den mængde gødning som afsættes af græssende dyr</i>	2,51	0	0	0 ha

Til ejendommen hører 52,77 ha ejet/forpagtede udbringningsarealer samt 57,68 ha udbringningsarealer som er aftalearealer med tredjemand. Der udbringes husdyrgødning fra i alt 85,56 DE på de ejede og forpagtede arealer dvarende til 1,62 DE/ha. Harmonikravet er 1,7 DE/ha og er dermed overholdt.

Der afsættes 79,4 DE i form af dybstrøelse til tredjemand. På aftalearealer er harmonikravet 1,4 DE/ha. Desuden er der et græsningsareal på 2,51 ha hvor der udelukkende afsættes den mængde husdyrgødning som afsættes af græssende dyr (svarende til 1,92 DE).

Det forventes, at der vil træde nye regler i kraft den 1. august 2009 vedrørende omregningsfaktorerne, som anvendes til at beregne dyreenheder for kvæg ud. Dette vil betyde, at det samme antal dyr vil kræve mere jord efter den 1. august 2009 for at opfylde harmonikravet eller også skal antallet af dyr reduceres.

I dette projekt vil det betyde, at den ansøgte drift på 166,88 DE vil svare til 187,2 DE. Dette vil efter den 1. august 2009 kræve omkring 12 ha mere for at overholde kravet på 1,7 DE/ha.

Ingen af arealerne ligger i et opland til fosforfølsomt Natura 2000-område eller i nitratklasse 1, 2 eller 3. Der er lavbundsarealer på udbringningsarealerne, men disse er ikke omfattet af okkerklasse. Arealerne omkring ejendommen ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser i opland til Vamdrup vandværk.

Der vurderes herudover ikke at være væsentlige arealudpegninger, der kan blive berørt af projektet.

Der er i ansøgningskemaet valgt samme sædskifte som referencesædskiftet, og det betyder, at det derfor ikke er muligt at stille vilkår til valg af sædskifte.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at de generelle krav om fosforoverskud, som det er fastlagt i lovgivningen, er overholdt på disse arealer med de sædskifter, som benyttes.

Det vurderes tilstrækkeligt for aftalerne vedr. CVR-nr 65456168 og CVR-nr. 31529255 at følge de generelle regler på modtagers arealer, og det er derfor ikke nødvendigt med en § 16-godkendelse af arealerne.

Den mængde N og P, der afsættes af græssende dyr uden for udbringningsarealet indgår ikke i næringsstofberegningerne, men antages ikke at kunne medføre væsentligt næringsstofoverskud på baggrund af et husdyrtryk på 0,76 DE/ha på græsningsarealerne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for græsningsarealerne:

7.1.1 Der må maksimalt afsættes husdyrgødning svarende til 1,92 DE på de 2,51 ha græsningsareal udenfor udbringningsarealet (svarende til 0,76 DE/ha).

7.1.2 Ammekøerne skal minimum afgræsse 6 måneder om året.

7.2 PÅVIRKNINGER AF OVERFLADEVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der hører i alt 110,45 ha udbringningsarealer til driften samt 2,51 ha græsningsareal udenfor udbringningsarealet.

Der er en del vandløb, mindre søer og vandhuller på og op til arealerne, der drives under ejendommen. Indenfor en afstand af 650 meter fra ejendommen ligger i alt 15 mindre søer og vandhuller, hvoraf de 10 af vandhullerne ligger på bedriftens arealer. Alle vandhuller er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven. Den nærmeste sø ligger ca. 40 m vest for anlægget. Der ligger en § 3 beskyttet mose ca. 320 m syd for ejendommen og ca. 720 m øst for ejendommen løber Kongeåen. Udbringningsarealerne grænser op til både mosen og Kongeåen.

Kongeåen har status som Natura 2000-område og Habitatområde (H80), dog ligger selve udpegningen vest for ejendommen og ikke lige ned til udbringningsarealerne. Udpegningsgrundlaget for Kongeåen er den prioriterede art snæbelen. De væsentligste trusler for snæbelen er opstemning og regulering af vandløbet samt efterfølgende hårdhændede vedligeholdelse.

Kongeåen er B2-målsat dvs. det er et vandløb for ørreder og andre laksefisk, men målsætningen er ikke opfyldt.

Desuden ligger Søgård sø ca. 130 m fra aftalearealerne. Søgård sø er B målsat som er en generel målsætning. Det betyder, at søen skal have et naturligt og alsidigt dyre- og planteliv. Målsætningen for Søgård sø er ikke opfyldt.

Vandløb og søer påvirkes hovedsageligt af jorderosion samt direkte afstrømning af næringsstoffer fra overfladevand og dræn. Søer og vandhuller er særligt følsomme overfor tilførsel af fosfor.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bortset fra den direkte tilledning fra dræn, er strækningerne i projektet generelt beskyttet mod påvirkning fra næringsrigt vand fra udspretningsarealerne, da en del overfladisk afstrømning vil blive tilbageholdt af bræmmer.

De mange vandhuller, moseområdet og Kongeåen er omfattet af reglerne, der gælder for beskyttede naturtyper i henhold til naturbeskyttelsesloven. Der er desuden bræmmekrav langs vandløbet og omkring vandhullerne jf. vandløbsloven. Kongeåen og vandhullerne vurderes ikke at blive negativt påvirket af udvidelsen af husdyrproduktionen. Udvidelsen vurderes heller ikke at påvirke mosen i negativ retning.

Vandløbene og søerne i området er generelt beskyttet mod overfladisk afstrømning og erosion ved 2-meter dyrkningsfrie bræmmer, da arealerne på intet sted skråner stærkt

ned mod vandløbene og søerne. Det vurderes, at påvirkningen fra vandløbsstrækningerne på udbringningsarealerne er begrænset, og at den ikke har en væsentlig effekt på udpegningsgrundlaget for Kongeåen.

Søgård sø er placeret ca. 130 m fra aftalearealerne øst for Vamdrup by. Denne har en generel målsætning og der gælder, at udledning af forurenende stoffer ikke må medføre ændringer af de fysiske, kemiske og biologiske forhold. Dyre- og plantelivet skal således være upåvirket eller kun svagt påvirket af ændringerne. Søgård sø er ifølge Regionplan 2005 belastet af næringsstoffer fra ejendomme, der ikke er kloakerede samt dyrkning af marker. Ca. 11 ha af udbringningsarealerne ligger i Søgård søs opland på ca. 2300 ha. Det svarer til 0,48 % af det samlede opland, og belastningen fra ansøgers udbringningsarealer vurderes derfor ikke at påvirke søen væsentligt sammenlignet med den samlede belastning fra resten af oplandet.

Da Koldingvej ligger mellem Søgård sø og aftalearealerne vurderes det ligeledes, at søen ikke er påvirket af afstrømning fra udbringningsarealerne øst for Vamdrup.

Erosion af udbragt husdyrgødning til vandløbene under kraftige regnskyl vurderes ikke at udgøre en risiko, såfremt der opretholdes en dyrkningsfri bræmme på minimum 2 m jf. Vandløbslovens § 69.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

7.2.1 Der skal etableres og opretholdes en dyrknings- og sprøjtningfri randzone på mindst to meter rundt om samtlige vandhuller på og op til udbringningsarealerne og langs alle vandløb og grøfter. Bræmmen beregnes fra brinkens toppunkt. Bræmmekrav er illustreret i bilag 11.

7.3 KVÆLSTOF OG FOSFOR TIL HAV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alle udbringningsarealerne afvander til Vadehavet, der er et Natura 2000 område gennem Kongeå-systemet. Udbringningsarealerne ved ejendommen afvander gennem en afledningsgrøft til Kongeåen, der har sit udløb i Vadehavet. En lille del (ca. 11 ha) af udbringningsarealerne afvander til Vadehavet via Søgård sø og de resterende arealer afvander til Vamdrup Å og videre til Kongeåen, der har sit udløb i Vadehavet. Projektet

kan med afstrømning af næringsstoffer med overfladevand potentielt påvirke Vadehavet.

Vadehavet har status som internationalt naturbeskyttelsesområde (INO 089), Natura 2000-område, Habitatområde (H78), Fuglebeskyttelsesområde (F49, F51, F52, F53, F55, F57, F60, F65 og F67) og Ramsarområde (R27). Udpegningsgrundlaget for Vadehavet er blandt andet den prioriterede naturtype "kystlaguner og strandsøer". Eutrofieringen har en skadelig effekt på gydeområderne, hvis iltindholdet nedsættes og bunden belægges med et slamlag. Natura 2000-området er klassificeret som mindre sårbart område overfor kvælstof. Dette område er ikke klassificeret som sårbart overfor fosfordrivskning.

Der indgår ingen udbringningsarealer i opland til P-belastet Natura 2000-område, hvor der skal stilles skærpede krav til fosforoverskuddet på markerne.

Ingen af arealerne ligger i nitratklasse 1, 2 eller 3. Dvs., at arealernes evne til at denitrificere ligger over 50 pct. samtidig med, at Natura 2000-området er klassificeret som mindre sårbart vandområde overfor kvælstof.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området Vadehavet er der ikke kvælstof- eller fosforfølsomme arter/naturtyper, jf. habitatbekendtgørelsen. Udbringningsarealerne udgør 0,13 % af det samlede Kolding-opland til det internationale naturområde (INO 89) på 83.000 ha, og det vurderes at belastningen fra udbringningsarealerne ikke kan påvirke naturområdet væsentligt i forhold til den samlede belastning fra hele oplandet. Kommunen vurderer derfor, at produktionen kan etableres og drives uden væsentlige påvirkninger af de berørte vandsystemer, og at projektet ikke vil være til hinder for at en gunstig bevaringsstatus kan opnås i det internationale naturområde Vadehavet.

Kommunen vurderer på den baggrund, at der ikke er behov for at stille vilkår til projektet, hvad angår udledning af kvælstof og fosfor, der rækker ud over de generelle harmoniregler.

7.4 PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSES-KRAV (BILAG IV ARTER)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Kolding Kommune har ikke kendskab til bilag IV-arter i nærheden af produktionsanlægget eller på udbringningsarealerne.

En række dyr og planter, der er omfattet af Habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring ejendommens arealer.

Nærmeste lokalitet, hvor der er registreringer af bilag IV-arter, er et vandhul ca. 1800 m sydøst for ejendommen og ca. 900 m fra udbringningsarealerne. Arten, der er konstateret på denne lokalitet, er løvfrø. Der er ligeledes konstateret løgfrø i et vandhul ved Drenderup ca. 2000 m nordøst for anlægget.

Det kan ikke udelukkes, at der også i vandhullerne beliggende ved eller på udbringningsarealerne kan forekomme arterne løvfrø og løgfrø.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Vandhullerne i eller grænsende op til udbringningsarealerne er omgivet af lovpligtige bræmmer, og da arealerne ikke er skrånende, vil vandhullerne ikke blive påvirket væsentligt af afstrømning.

Vandhullerne, hvor der er konstateret henholdsvis løvfrø ligger mere end 1800 m og løgfrø ligger mere end 2000 m fra ejendommen, og Kommunen vurderer, at det atmosfæriske kvælstofbidrag på grund af afstanden og den deraf følgende atmosfæriske opblanding ikke vil ændre vandhullernes tilstand.

I bilag 13 findes en opgørelse over de dyrearter, der findes, potentielt kan findes eller som har fundes i den sydjyske natur, og som findes på bilag IV i EF-habitatdirektivet. I bilag 13 findes endvidere en kortfattet konsekvensvurdering af projektet på de relevante arter.

Kommunen vurderer derfor, at de registrerede bilag IV-arter og deres levesteder ikke trues af den forestående udvidelse på ejendommen Damager. Der stilles vilkår om 2 m bræmmer omkring alle vandhuller og søer på ejendommens arealer, hvilket er med til at beskytte og forbedre levevilkårene for evt. bilag IV-arter løvfrø og løgfrø. Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil have en negativ påvirkning af arter nævnt i bilag 13, der er opført på habitatdirektivets bilag IV.

7.5 KVÆLSTOF TIL GRUNDVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Udbringningsarealerne ved ejendommen ligger i område med særlige drikkevandsinteresser og i opland til Vamdrup Vandværk. Ingen af udbringningsarealerne ligger i nitrat-

følsomt indvindingsområde, og der stilles derfor ikke skærpede vilkår i forhold til nitrat-udvaskning til grundvand. Desuden overstiger det konkrete husdyrtryk ikke det maksimalt tilladte husdyrtryk.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Boreprofiler fra prøveboringer i området med særlige drikkevandsinteresser viser, at der er en god grundvandsbeskyttelse, hvorfor det vurderes at det ikke er nødvendigt at stille særlige vilkår for udbringningsarealerne i området. Dog vil der blive stillet et vilkår vedrørende slam, da Kolding Kommune ikke vil have slam udbragt i område med særlige drikkevandsinteresser, da Kolding Kommune har vurderet, at risikoen for udvaskningen af miljøfremmede stoffer til grundvandet er for stor.

Samlet konkluderer kommunen, at den ansøgte produktion, med de stillede vilkår, ikke vil udgøre en væsentlig risiko for forurening med kvælstof af grundvandsforekomsterne i området.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

7.5.1 På bedriftens udbringningsarealer må der ikke udbringes slam.

Virksomheder er ved nyanskaffelser forpligtet til indenfor en rimelig økonomisk ramme, at anvende den bedst tilgængelige teknologi, så forurening ud fra en samlet betragtning bliver mindst mulig.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med etablering af den nye dybstrøelsesstald vil Landbrugets byggeblad nr. 95.03-1 "etablering af løsdriftstald uden fast bund" blive anvendt. Den nye dybstrøelsesstald vil dog have fast gulv og afløb i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen. Der vil blive etableret en plansilo til opbevaring af ensilage. Ved etablering af siloen vil Landbrugets byggeblad nr. 103.09-01 "ensilagesilo med afgrænsningsmur" blive anvendt. I alle øvrige stalde er staldsystemerne uændrede.

Ved det daglige opsyn og fastlagte rutiner, overvåges dyr, anlæg og diverse installationer og andet materiel. Slidte dele repareres eller udskiftes løbende. I forbindelse med udskiftning af materiel anvendes den nyeste og bedste teknik i videst muligt omfang.

Der er fast bund ved olietankene, og vask og rengøring af sprøjteudstyr foregår på vaskelads med afløb til beholder.

Med hensyn til BAT og udbringning af gødning må BAT indenfor kvægbrug kunne sammenlignes med BAT for intensiv fjerkræ- og svineproduktion. BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag.

En del af disse tiltag er dækket af Husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække (regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage), udbringningsmetoder (f.eks. ikke tilladt at bruge bredspredere til gylle), krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur, krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter, krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer, krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha, krav til efterafgrøder), hvorfor det er et lovkrav at følge dem.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding og planternes udbytte.

Der vil desuden blive udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver, hvordan der skal reageres i tilfælde af uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Staldene er alle dybstrøelsesstalde, da det rent dyrevelfærdsmæssigt og adfærdsmæssigt er det mest velegnede staldsystem til ammekøer. Staldsystemer med fast gulv giver ofte køerne benproblemer, og rent adfærdsmæssigt er det ikke optimalt for køer med kalve at skulle gå i en stald med sengebåse.

Staldsystemer, der anvender strøelse kan ikke udelukkes at være BAT så længe det sikres, at der anvendes tilstrækkeligt med strøelse i staldene, der hyppigt bliver skiftet og at der i staldene er såkaldte funktionsarealer. Herved antages, at det, der gælder som BAT for intensiv fjerkræ- og svineproduktion også gælder for naturlig ventilation og strøelse i kvægstalde. Dog forbruges energi i forbindelse med dyrkning og efterfølgende slet af halm/hø til strøelse.

Samtlige stalde er naturligt ventilerede, der ingen energi anvender, og dette anses for at være BAT.

Kolding Kommune vurderer med henvisning til bedriftens størrelse og type, at Damager lever op til BAT i forbindelse med staldindretningen.

Kolding Kommune vurderer, at de tiltag der foretages mht. opbevaring og håndtering af foder og ensilage er med til at sikre en god ressourceudnyttelse samt at der ikke sker væsentlig påvirkning af omgivelserne. Placeringen af ensilagesilo (og fodersiloer) tæt ved staldene vil mindske transporten på ejendommen. Desuden er der en nedsat risiko for udledning af ensilagesaft til omgivelserne ved etablering af ensilagesilo. På dette grundlag finder kommunen, at der er inddraget BAT i forbindelse med håndteringen af ensilage/foder.

Desuden er der bevægelsessensorer på lyset udenfor, hvilket begrænser energiforbruget og som må betragtes som BAT. Der er anvendt energi- og vandbesparende teknikker i fornødent omfang, og ved at inddrage en energikonsulent i vurderingen af ejendommens energiforbrug, vurderes det, at der holdes et fortsat fokus på eventuelle energibesparende teknikker.

Ved at udbringe størstedelen af dybstrøelsen direkte fra stald og pløje det ned straks efter sikres god næringsstofudnyttelse, og risikoen for gener eller næringsstofudvaskning reduceres. Kolding Kommune vurderer med henvisning til bedriftens størrelse og type, at Damager lever op til BAT i forbindelse med håndteringen af gødning.

Det er Kolding Kommunes vurdering, at ejendommen Damager samlet set lever op til forpligtelsen om anvendelse af bedste tilgængelig teknik, når ejendommens størrelse og type tages i betragtning.

De vilkår kommunen har valgt at stille for at sikre den fornødne inddragelse af BAT samt evt. anden forureningsbegrænsende eller ressourcebesparende teknik findes i de respektive afsnit i miljøgodkendelsen.

9 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ved det daglige opsyn og fastlagte rutiner, overvåges dyr, anlæg og diverse installationer og andet materiel. Slidte dele repareres eller udskiftes løbende. Det tilstræbes at udskifte dele på anlæg og maskiner med nyere dele der hører under BAT (bedre tilgængelig teknik).

Der udarbejdes mark- og gødningsplan årligt, og ved udbringning af husdyrgødning vil gødningsplanen blive fulgt.

Maskiner kontrolleres ligeledes hos maskinforhandler ved service. Det er ansøger, der selv står for den daglige drift i stalden.

Ejendommens tiltag i forbindelse med driftsforstyrrelser, uheld og risici er nærmere beskrevet i afsnit 3.11.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at den ovennævnte egenkontrol i kombination med de tilhørende dokumentationskrav og vilkår som udgangspunkt vil være tilstrækkeligt til at føre tilsyn med ejendommens drift og miljøgodkendelsens overholdelse. Såfremt der bliver behov for yderligere dokumentation, kan kommunen afkræve dette i forbindelse med tilsyn eller lignende med ejendommen.

VILKÅR

Nedenfor præciseres hvilken type af dokumentation, bedriften skal præstere. Denne dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

9.1 På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår.

9.2 Ved driftsforstyrrelser og uheld, som indebærer risiko for forurening, skal forskrifterne i beredskabsplanen følges.

9.3 Til dokumentation for, at vilkår vedrørende produktionsstørrelsen er overholdt, skal opbevares: slagteriafregninger og andre kvitteringer for afsatte dyr, skatte- og driftsregnskab samt husdyrindberetning.

9.4 Til dokumentation for anvendelse af husdyrgødningen herunder for det anvendte husdyrtryk pr. ha i form af udarbejdede mark- og gødningsplaner.

9.5 Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

9.6 For så vidt følgende oplysninger ikke fremgår direkte af regnskabsbilag, skal dette noteres i driftsjournal som opbevares på bedriften:

- Hvornår der er foretaget fluebekæmpelse med hvad og hvordan
- Rengøring af stalde (dato) med oversigt over de anvendte rengørings- og desinfektionsmidler, mængden samt metode for rengøringen.
- Kvitteringer for bortkørsel af affald og døde dyr.

Journalen skal fremvises i forbindelse med tilsyn og på forlangende.

10 KLAGEVEJLEDNING

Kolding Kommunes afgørelser og beslutninger efter Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug eller regler, der er fastsat med hjemmel i denne lov kan påklages til Miljøklagenævnet jf. §§ 76-90.

Klageberettigede er ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer i overensstemmelse med MBL §§ 99-100 samt enhver der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug §§ 84-87.

En evt. klage skal indgives skriftligt og stiles til Miljøklagenævnet, men sendes til Kolding Kommune. Umiddelbart efter klagefristens udløb videresender Kolding Kommune klagen til Miljøklagenævnet sammen med denne afgørelse og dét materiale, der har ligget til grund for sagens bedømmelse.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, hvor afgørelsen eller beslutningen er meddelt jf. §79 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Er afgørelsen eller beslutningen offentlig bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra tidspunktet for den offentlige bekendtgørelse. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Ansøgeren vil ved klagefristens udløb få besked, såfremt der er modtaget klager. En klage over miljøgodkendelsen har ikke opsættende virkning, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Hvis godkendelsen indeholder vilkår om hensyntagen til landskabelige værdier, eller omfatter tilladelse til beholdere til flydende husdyrgødning, der er placeret uden tilknytning til bedriftens øvrige bygninger, efter § 27, stk. 1, nr. 3, og stk. 2 har en klage dog opsættende virkning, uanset, hvad klagen vedrører. Ansøgeren kan i disse tilfælde søge Miljøklagenævnet konkret om, at en klage ikke tillægges opsættende virkning, jfr. §81, stk. 3. Udnyttelse af miljøgodkendelsen kan dog kun ske under opfyldelse af de vilkår, der er fastsat i denne.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug eller regler, der er fastsat i medfør af loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen eller beslutningen er meddelt jf. §90. Er afgørelsen eller beslutningen offentlig bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen fra denne dato.

Miljøgodkendelsen annonceres i Kolding Ugeavis onsdag den 15. juli 2009. Miljøgodkendelsen kan påklages i henhold til ovenstående klagevejledning.

Nedenstående parter har modtaget en kopi af udkastet til miljøgodkendelsen:

- Knud Bro Jakobsen, Østerbyvej 10, 6580 Vamdrup
- Niels Jørgen Knudsen, Højrup Overskovvej 34, 6070 Christiansfeld
- Knud Jacob Hjort Petersen, Østerbyvej 13, 6580 Vamdrup
- Kim Andersen, Østerbyvej 17, 6580 Vamdrup
- Boet efter Pórouur Pálmi Jónsson, Østerbyvej 19, 6580 Vamdrup
- Peter Birk Autzen, Østerbyvej 21, 6580 Vamdrup
- Jens Erik Steenholdt, Østerbyvej 23, 6580 Vamdrup
- Louise Barbara Kiel, Østerbyvej 25, 6580 Vamdrup
- Svend Erik Muurholm, Østerbyvej 27, 6580 Vamdrup

Øvrige parter med E-post:

- Konsulent Poul Friis, Kolding Herreds Landboforening. E-post: pkf@khl.dk.
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. E-post: ae@aeraadet.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Kolding. E-post: kolding@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle. E-post: jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Sydøstjylland. E-post: kolding@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk.

- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. E-post: fbr@fbr.dk
- Miljøcenter Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe. E-post: post@rib.mim.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 38, 6760 Ribe. E-post: syd@sst.dk
- Skov- og Naturstyrelsen, Trekantområdet, Førstballevej 2, 7183 Randbøl. E-post: trekantsomraadet@sns.dk

12 BILAG

---

1. Vilkårskatalog
2. Grundlag for vilkår og lovgivning
3. Situationsplan
4. Udbringningsarealer og græsningsarealer
5. Naturbeskyttelseslovens § 3-arealer og sten- og jorddiger
6. Nøgletal for fleksibilitet på fordelingen mellem kvier og tyrekalve
7. Nøgletal for fleksibilitet på afgangsvægten for tyre
8. Indretning
9. Afløbsforhold
10. Affaldssorteringsvejledning
11. Bræmmer ved dyrkning
12. Transportveje med husdyrgødning
13. Arter beskyttet efter EU-habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter)